

London, 24. september 1946.

YSKLANDS spørsmål leg

For mer enn ti år har det vært en stor diskusjon om hvordan Storbritannia og USA bør håndtere det tyske spørsmålet. Det er nå blitt et spørsmål om hvordan man bør behandle det tyske spørsmålet. Det er nå blitt et spørsmål om hvordan man bør behandle det tyske spørsmålet. Det er nå blitt et spørsmål om hvordan man bør behandle det tyske spørsmålet.

For tiden er kritikerne enstemmige på arenaen, og de sparer ikke på kreftene. Lord Beveridge innledet med to skånseløse artikler i The Times. Andre har fulgt etter, det siste vektige inn-

legg kommer fra The Economist

for 14. september 1946.

Felles for alle som kritiserer britisk politikk idag er at de mener at den britiske administrasjonen i Tyskland er først og fremst en omvurdering av det tyske problem. Ikke etter VE-dagen, på Berlin-konferansen i august 1945, var Vae Victis-synet det mest fram-tredende. Det tyske folk var ansvarlig, sammen med sine nazistiske ledere, for krigen, og de ulykker som fulgte med, det skulle lide for sine synder. Potsdam-avtalen er preget av dette syn. Resultatet var en oppdelingen i det fuldstendige innhelsen av tysk bedriftsliv, oppløsning av tysk kapitalvirksomhet, knapp mat, tildeling, og en videre hele skiløst gjennom helt til forbud mot fraternise-

Men har denne politikken løpt li- sammen med Sovjet. Siviliserings holdning spenner seg under Potsdam-avtalens

Morgenbladets kronikk.

24. september 1946.

Omvurdering av Tysklands-problemet

Fra vår London-korrespondent Birger Kildal.

117098

viktigste bestemmelser. Resultatet er blitt en forkjøpning av hele Tyskland, som gjør det til en utålelig byrde for Storbritannia, med sin sterkt anstrengte etterkrigs-økonomi. For USA er byrden på langt nær så tung, men det tomrom som er oppstått etter tysk næringslivs sammenbrudd passer ikke inn i amerikanske planer for tiden etter krigen.

Kritikerne nøyer seg ikke med negativ virksomhet. Alle positive forslag munner ut i et syn som er diametralt motsatt straffe-teorien. Den har spilt fallitt, derfor må politikken omstilles til et samarbeid med tyskerne, hvor man betrakter dem som mennesker og likemenn. De må ha menneskeverdige kår, og trekkes med i gjenoppbyggingen. Lord Beveridge peker ikke alene på mangelen av klær, skotøy og boliger, eller mat, han trekker også fram den håpløshet som fyller tyskerne, og knuger dem ned i vanmakt, og som legger all økonomisk virksomhet øde omkring dem. De lever et liv berøvet alt det som gir livet verdi for andre mennesker.

Kritikken peker på at ingen av de påtrengende problemer er løst. Nominelt sett er der en rikdom i Tyskland i dag som om det ikke hadde vært noen krig, enn si et nederlag. Summen av alle tilgodehavender av enhver

art kan settes til et sted mellom 700 og 1000 milliarder Riksmark. Antar man at Tysklands produksjonsevne er redusert med en tredjedel, som følge av krigen eller overføringer til andre land, kan de reelle verdier settes til mellom 250 og 300 milliarder Riksmark. Dette sveigende gap mellom fiktive og reelle verdier har ført til inflasjon. Følgen er på en gang en økonomisk og politisk urettferdighet: nazismens ofre ser at de som lukrerte på regimet fremdeles er de mektigste; at de fremdeles er i uhindret besittelse av sine midler. Arbeiderne ser som motsetning til dette at russerne har sperret alle bankmidler i sin sone, og dermed til en viss grad begrenset de rikes muligheter. Kritikerne på anglo-amerikansk side har fremmet planer for et inngrep i den finansielle situasjon. Amerikanerne foreslår gjennom den såkalte Dodge-plan tre operasjoner: Først en ombytning av alle pengemidler i en ny myntenhet med høy ombytningsverdi. Deretter en slags hypotek-skatt etter en felles-sats på all fast eiendom. Det som denne skatt innbringer vil bli plasert i et fond som skal dekke folkets krav på krigsskade-erstatning, og tap ved overgang til ny myntenhet. Det tredje og siste skritt i Dodge-planen omfatter en sterk progressiv kapital-skatt. Britene,

fokkelt blad 2